

שם הפרויקט		מס' פרויקט
ניתוח תפיסת הציבור לגבי תחבורה ציבורית רגישה לביקוש בפריפריה		2022-01-243
מנחה שותף	מנחה אקדמי	
אוקסנה סביניק	פרופ' הלל בר גרא	
חברי הצוות		
	עדי גלבוע	הילה ליאו
	adigilbo@post.bgu.ac.il	leuw@post.bgu.ac.il

תקציר

באזורים הכפריים במדינת ישראל, שירותי תחבורה ציבורית לוקים בדרך כלל בחוסר זמינות, מחסור בתשתיות מתאימות, תדירות נמוכה, נגישות נמוכה, היעדר קישור לאמצעים אחרים של תחבורה ציבורית וכן זמני נסיעה ארוכים. בעקבות כל אלו ועוד, תחבורה ציבורית במרחב הכפרי מתאפיינת בדרך כלל בביקוש נמוך וקיימת לרוב תלות עיקרית ברכבים פרטיים בשל חוסר בגישה נוחה לשירותי התחבורה הציבורית. עקב בעייתיות זו, ישנה חשיבה רווחת כי אזורים כפריים זקוקים לגמישות ויצירת מערכות תחבורה אלטרנטיביות אחרות המתאימות בצורה טובה יותר לצרכי הקהילה והאוכלוסייה.

כדי לנסות לממש פתרון זה באזור הכפרי עמק חפר, המועצה האזורית בשיתוף משרד התחבורה החליטו להשתמש במודל התחבורה הציבורית הרגישה לביקוש ולהקים מיזם חדש אשר נקרא "Quicker". מטרת מיזם זה היא לבחון הפעלה של שירות תחבורה ציבורית רגישה לביקוש, באזור עמק חפר והסביבה. במהלך הפיילוט נבחנו מספר נושאים חשובים ובעיקרם, כמות הנוסעים בקווי האוטובוסים הרגילים באזור אל מול כמות הנוסעים בשירות החדש המוצע. אופן פעילות שירות זה הינו לפי הזמנה והוא מציע נסיעות ליעדים מרכזיים בעמק חפר ובאזור. מסלול הנסיעה נקבע בעזרת אמצעים טכנולוגיים בהתאם ליעדים שמזינים הנוסעים במטרה למזער את זמנם של נוסעי המיניבוס ולנסוע בדרך הקצרה ביותר עד שכולם יגיעו ליעדם. התשלום עבור הנסיעה דומה למחיר עבור נסיעה באוטובוס, אך הזמנת הנסיעה תעשה לפי זמנים שנוחים למשתמשים ולא על פי לוח זמנים קבוע מראש.

מטרת העל של הפרויקט שלנו הייתה ללמוד על הגורמים המשפיעים על החלטת הנוסע לגבי שימוש בשירות תחבורה ציבורית רגישה לביקוש באזורים כפריים. הגורמים אשר החלטנו לחקור הם: זמינות השירות, תוספת הזמן לנסיעה בהשוואה לנסיעה במונית, אפשרות הזמנת נסיעה מראש, זמן ההליכה למקום האיסוף ומחיר הנסיעה.

במטרה לחקור גורמים אלו בנינו סקר משתמשים בפלטפורמת Qualtrics, אשר כלל שלוש קטגוריות של שאלות: מאפייני נסיעות, שיקולי המשתמש ופרטים דמוגרפיים של עוני הסקר. בקטגוריית שיקולי המשתמש, הצגנו למשתמש מספר שאלות אשר בכל שאלה הופיעו שתי אפשרויות לשירות, בכל שירות הוצגו המאפיינים שצינו ברמות שונות בעזרת טכניקת conjoint וכל המשתמש היה לבחור את השירות המועדף עליו.

את הסקר הפצנו באזור עמק חפר והמושבים מסביב ואספנו כ-200 תשובות. לאחר קבלת התשובות, הרצנו ניתוחים סטטיסטיים הכוללים את הבנת הנתונים על ידי בחינת מדדים סטטיסטיים (סטיית תקן, ממוצע, חציון), גרפים להבנת התפלגויות וקשרים בין משתנים ומבחינים סטטיסטים. בנוסף לזאת, ביצענו חקירת מידת השפעת כל פרמטר על המשתמש בבחירת השירות הרצוי, השפעת הקשרים בין הפרמטרים השונים, ניתוח בעזרת רגרסיה לוגיסטית והסקת מסקנות.

מילות מפתח: תחבורה ציבורית, תחבורה רגישה לביקוש, אזורים כפריים, סקר משתמשים, שירות "Quicker".